

Gyoma-Endrőd Vidéke

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nádudvary Mihály
könyv és papírkereskedésben
Gyoma, Endrőd-ut
Telefonszám: 15.

Keresztény politikai, társadalmi
és közgazdasági hetilap.
Szerkesztésért és kiadásért felelős:
Nádudvary Mihály

Előfizetési árak:
Egy negyedévre 26.000 korona
Amerikába egy évre 2 dollár.
Megjelenik minden vasárnap.
Kéziratok nem adatnak vissza.

A buza drágulása első- sorban a földbirtokos osztályt érinti.

Általános megdöbbenést, sőt ijedelmet keltett a buza árának 600.000 koronára való felugrása. Ezzel a szomorú jelenséggel szemben az összes lapok a gabonavámok felfüggesztését hozták javaslatba, sőt az a gondolat a nemzetgyűlésen is felvetődött.

Szükségesnek tartottuk ezért, hogy felkeressük az Országos Magyar Gazdasági Egyesületet s kikérjük a buza drágulására és az agrár vámkora névze a magyar gazdák ezen legnagyobb érdekképviselői szervének nézetét és álláspontját.

Az OMGE vezetősége a következőkben volt szives munkatársunkat tájékoztatni:

— A buza drágulásával szemben a lapok tulnyomó része a magyar gazdák ellen intéz kirohanást, öket okolja ezért a drágulásért, holott ha van társadalmi osztály, melyet ez a drágulás kellemetlenül és súlyosan érint, úgy *elsősorban a földbirtokos osztályt* az.

— Hiszen köztudomású az a tény, hogy ez évben, illetőleg a múlt gazdasági évben katasztrófális rossz termés volt az országnak s ennek következtében a gazdák készletei elfogytak. Ezzel szemben nem a városi lakosságot, hanem a gazdákat terheli a konvenció és a gazdákat terheli azok a fizetések, amelyek nem pénzben, hanem természetben kell kiszolgáltatniok.

— A gazdák most a mai időben és ebben a helyzetben tehát *nem termelők, hanem fogyasztók*, s így elsősorban öket érinti a buzadrágulás.

— A mai, csupa meglepetések és a békeviszonyokhoz képest lehetlenségek korszakában a buza árának százezer koronával való drágulása *nem olyan megfoghatatlan tragikus dolog*, amint azt egyes orgánusok akáki
tessék csak kiszámítani, hogy 1000 forint jelent a százezer koronás drágulás egy kiló kenyérmé? Ez ezer koro-

nánál is kevesebbet jelent. Ez a drágulás tehát míg egyrészt nem olyan jelentékeny, másrészt jobban érinti a kenyeret inkább fogyasztó falusi népet, mint a városit.

— De itt felmerül a legfontosabb kérdés: miért akadnak meg a lapok legnagyobb része csak a buza áremelkedésénél, miért kívánják csak a buza árának leszorítását, holott ezt a nívout az összes ipari cikkek elérték, sőt túlhaladták a cipőtől kezdve a kalapig, a kaszától a traktorig. Pedig egy háztartásban a legkevesebb tétel a kenyér. Különösen pedig a városi háztartásokban.

— Ami a gabonavámok felfüggesztését illeti, ki kell jelentenem, hogy ezzel nem lehet a buza árát leszorítani, miután a külföldön is ugyanolyan magas a buzaár, mint nálunk és a hat aranykoronás vám megszüntetése keveset segítene a dolgon.

Az ország és a közélet megész szemponyjából az a legfontosabb, hogy az ország lakosainak élelmezéséhez szükséges buzamennyiség itt bent maradjon és ne jusson a külföldre. A mai magas buzaárak ezt a célt mindenestre elősegítik s így a legveszedelmesebb dologtól egyelőre nem kell félnünk.

A gazdák külön nem tiltakoznak a gabonavámok felfüggesztése ellen, ha ez a felfüggesztés nem egyoldalú és az ipari vámkora is kiterjed. Ez az utóbbi a fogyasztók érdekében mindenestre kívánatosabb lenne.

Betöréses lopás

Gyomán.

Péntekre virradó éjjel kirabolták a Weinberger Rózsai vasut-utcai fűszer és rővidáru üzletét.

Néhány hónapi ühállgatás után ugylátszik megint akcióba lépett valamelyik gyomai betörő társaság. Péntekre virradó éjjel a Weinberger Rózsai vasut-utcai üzlethelyiségét a fűszer és rővidáru üzletét, mert a betörők holdvilágos éjjel, a nyílt utcáról hatoltak be a bolthelyiségbe.

Weinberger Rózsai csak nem régnította meg a fűszerüzletét, azon a helyen, ahol azelőtt Weinberger Samu italmérése volt. Weinberger Samu italmérését nem engedélyezték, így minden meglévő vagyonkájukat egy fűszerüzlet felállítására fordították. A kis üzlet már meglehetősen vevőkörrel is bírt, úgyhogy már textilárukkal is kibővítették, de kiváltképp nevezetes lett a kitűnő kézimunkák előállításáról.

Csütörtökön este rendesen bezártak, a belső üvegejtőt kulccsal, a külső üzletajtót pedig lakattal. Pénteken reggel nyitáskor meglepetve vették észre, hogy a nyílt utcára szolgáló üzletajtó lakatja le van verve, a belső üveges ajtó ablaka betörve, hogy az üzletben betörők garázdálkodtak, amit mutatott az üzlet belső összevisszasága.

A betörők eddig érteken még fel sem is becsülhető vásznat, rőfőszárut, két láda narancsot, cukrot, cigarettapapírt, rővidáruval vittek el, de legérzékenyebb veszteség a sok kézimunka, amit a vevők részint minta-nyomatás, részint kidolgozás céljából adtak át.

Hogy milyen időtáiban történnhetett a vakmerő betöréses lopás, még nem sikerült megállapítani.

Ugyanezen az éjszakán betörők jártak Nagy Dániel vásártéri vendéglőjében, ahonnan rumot, pálinkát vittek el.

A csendőrség még a délelőtti folyamán kiszállott a helyszínre és a legérzékenyebb nyomozást indította meg.

Megkezdte működését a gyomai adófelsőzámolási bizottság.

Február 10-én lesz az első tárgyalás.

A gyomai kerületre alakított jövedelmi és vagyonadó, valamint a kereseti adó felszámolási bizottság február 10-én kezdi meg működését Gyomán a község házában az adóügyi irodában. A bizottság tagjai a következők: elnök dr. Debrecei Iván, rendes tagok: Pikó Béla, Kovács Lajos, Fazekas Zsigmond, Máday Aladár, Schröder János, Kovács István (Endrőd). Póttagok: Vataj Gábor, Wágner József, Sztojaniovits Zoltán, Csermák Kálmán, Diószegi Gyula, Molnár Ferencz, Vencák Vince

(Endröd). A bizottság személyesen kifogja hallgatni azokat a feleket, kik felelősséget adtak be a rájuk kivett telmagas adók miatt. Hiszszük, hogy a bizottság tagjai, kik között az összes kereseti szakmák képviselve vannak, megtudják találni a módot arra, hogy a telmagasnak kivett adók mérsékelve legyenek az államkincstár sérelme nélkül.

A póhalmi szerencsétlenség epilogusa.

14 napi fogházra ítélték
Oláh András.

Ismeretes az a tragikus szerencsétlenség, mely a múlt évben Sárhegyi József tisztartó halálát okozta. A megtartott törvényszéki tárgyalás alkalmával az enyhítő körülmények figyelembevételével Oláh András fogházbüntetést mellőzésével 30000 korona pénzbüntetésre ítélték. Az ítéletet a vádat képviselő kir. ügyész megfellebbezte a szegedi kir. táblához, ahol az ítéletet megváltoztatták és Oláh András gondatlanságból okozott emberölés büntette miatt 14 napi fogházbüntetésre ítélték.

Miután a kir. kuria a benyújtott semmisségi panaszokat elutasította, az ítélet jogerőre emelkedett.

Kereseti adó bevallása.

Felhívatnak mindazok, kiknek általános kereseti adó alá eső foglalkozásuk van, hogy 1925. évi kereseti adóbevallásaikat február hó végéig nyújtsák be az adóügyi jegyzői irodában. A bevallási íveket és bővebb utmutást szintén ott adják.

Bevallást kötelesek adni az ügyvéd, orvos, állatorvos, kereskedő, italmérő, biztosítási ügynök, borbély, cséplőgéptulajdonos, hentes és mészáros, mázoló, szobafestő, tűzfakereskedő, cipész, darálómalom tulajdonos, szülész, divatúrar kereskedő, baromfikereskedő, ács, szatócs, dohánykiskereskedő, kőműves, kerékvártó, tolszédő, szabó, fuvaros, kötélgyártó, pék, papucsos, kovács, lakatos, lóalkusz, asztalos, csizmadia stb. továbbá felesek, harmadosok és mindenféle földberlők.

Nem kell bevallást adniok a kisiparosoknak akik az 1924. évben háromnál több segédet ideértve a segédet, tanoncot a darabszámra otthon dolgozó segédet is egyszer sem alkalmaztak, végül az állandó üzletelhelyiség nélkül működő utcai piaci árusoknak.

A tásulati adó fizetésére kötelezettek nem tartoznak kereseti adóbevallást adni.

Felhívatnak mindazok, akiknek jövedelme az 1924. évben a 800 aranykoronát vagyis 12.000.000 papirkoronát és 1924. év végi vagyonuk értéke a 4.000 arany vagyis 68.000.000 papirkoronát meghaladja, hogy 1925. évi jövedelem és vagyonadó bevallá-

sukat február hó folyamán az adóügyi jegyzői irodában jelentsék be, ahol bevallási iv és bővebb felvilágosítás is kapható. A jövedelmet papirkoronában kell bevallani. Magánszolgálati alkalmazottak csak akkor kötelesek jövedelemadó bevallást adni, ha 1924. évi mindennemű járandóságuk a 2.400 arany vagyis 36.000.000 papirkoronát meghaladja. Nem kell jövedelem bevallást azoknak, akiknek csak lakóhelyükön van birtokuk és ez 50 katasztális holdnál nem nagyobb és más községben sem ingatlan sem ingó vagyonuk nincsen, az állandó lakóhelyükön pedig a föld és ház birtokon, valamint a kisiparos és utcai árus ságon kívül más foglalkozásuk nincsen.

Minden munkaadó köteles azon

alkalmazottairól akiknek az összes illetménye az 1924. évben a 2.400 aranykoronát vagyis 36.000.000 papirkoronát meghaladja, az 1924. évről készített névjegyzékeket és illetményjegyzékeket 1925. évi február hó végéig az adóügyi jegyzői irodában benyújtani. Aki ez adatokat kellő időben nem adja vagy azokba valótlanosságokat ad elő annyszor büntetendő 100 aranykorona értékű terjedhető rendbirsággal, ahány adóalánynál ezt a mulasztást vagy cselekményt elkövette. A jövedelem és vagyonadó bevallások 4-5 nap múlva adhatók be, amikor a bevallási nyomtatványok megérkeznek, míg a kereseti adóbevallások azonnal beadhatók.

Vasuti szerencsétlenség Kétegyházán.

Mult hét péntek hajnalban Kétegyházán a hajnali személyvonat kettészelt egy tehervonatot.

Mult hét pénteken súlyos vasuti szerencsétlenség történt a magyar-román határ közvetlen közelében levő Kétegyháza vasuti állomás bejáratánál. A hajnali személyvonat teljes menetsebességgel belerohant egy tehervonat szerelvényébe s miközben egy csomó teherkocsi pozdorjává zúzódtak, a személyvonat kocsjai egymásra torlódtak és a romok alatt két derék vasutas halálát lelte míg egy harmadik súlyos lábtorést szenvedett.

A vasuti szerencsétlenség híre Gyomán is elterjedt és az emberek fantáziája megtízszerezte adta tovább a katasztrófa híret. A kétegyházai szerencsétlenségről az alábbiakban számolhatunk be:

Pénteken hajnalban háromnegyed 5 óra tájban futott be a kétegyházai vasuti állomásra a budapesti hajnali személyvonat. A vonat számára fenntartott vágány melletti sínekben egy tehervonat szerelvényét toltatták, mely tehervonatnak a személyvonat befutása után kellett volna indúlnia Kétegyházáról Békécsabára. Tolatás közben előre húzták a kocsisort Békécsaba felé, úgyhogy a bejáratú váltóknál a a kocsisor keresztelte a fővonal vágányait. A forgalmi hivatalnok mivel a személyvonat befutását minden percben várták a bejáratú jelzőt tilosra állította, hogy a személyvonatot még a nyílt pályán megállítsa mindaddig míg a tehervonat a tolatással végzett.

A budapesti személyvonat nagy Buffaló mozdonya teljes sebességgel futott az állomás felé, amelynek piros fényét mutató szemaforját a mozdony erősség kibocsátása miatt nem látták meg.

Alig futott át a mozdony az első váltókon a vonat szembe találkozott az előre húzott szerelvényvel. A következő pillanatban a két mozdony vonat teljes sebességgel ütközött. A berobogó személyvonat orrájának motívja nekirohant a tehervonat sorának és valóságos kettészelt azt,

majd kiugrott a vágányokból és az előrézzével a földre fordult. A személyvonat mozdonya után csatolt podgyászokcsi és a postakocsi az összeütkezés következtében a szó szoros értelmében pozdorjává szilánkokká zúzódtak szét. A podgyászokcsi csodálatosképpen a sínekben maradt, a postakocsi azonban belefuródott a podgyászokcsiba, leemelte annak felépítményét a vasszerkezetéről s míg a súlyos alvázzrészek a sínekben maradtak, a postakocsi felsőrése átfuródott a podgyászokcsin, áttörte annak előlő falát és felszaladt a mozdony tetéjére. Ugyanekkor a tehervonat megrakott kocsjai közül kettő, amelyet a Buffaló mozdony ereje kirepített a sínek közül, rázuhant a pályatest mellett álló téglá épületre, amelyben a váltókezelők szokat tartózkodni. A sok tonnányi suly a kis házikot valóságos elpailitotta a benne levő mindenféle berendezésekkel, készülékekkel, és Kiss János tolatásvezetővel együtt.

A rémes összeütkezés messzehangzó robajára az állomási személyzet és a személyvonat álmukból felvert utasai remülten rohantak a szerencsétlenség színhelyére. Azonnal hozzáfogtak a mentés munkájához és az összetört kocskit valamint a rombadólt házikó alá szorult utasok és vasutasok mentéséhez. A mentés munkája nehezen ment mivel a megfelelő szerzők hiányoztak. A segítségül hívott segélyvonat 7 óratájban érkezett meg Békécsabáról mikor a romok közül már két halottat névszerint Kiss János tolatásvezető és Szerencsi Imre főalkuz. Súlyos lábtorést szenvedett még Zelena Ferenc kezelő kit a kettészelt podgyászokcsi romjai alól húzták ki.

A szerencsétlenség ügyében a hatóságok és a Máv. üzletvezetéség azonnal megindították a vizsgálatot, hogy kiderítsék, hogy a vasuti szerencsétlenség miatt kit terhel a felelősség.

Gyoma község költségvetése az 1925. évre.

Gyoma község 1925. évi költségvetését f. h. 5-én tárgyalta a község képviselőtestülete és miután a költségvetést a szakbizottságok már előzőleg letárgyalták a költségvetést a képviselőtestület vita nélkül elfogadta. A költségvetést részletesen az alábbiakban ismertítjük:

Az összes bevételek a mult évi 112.174,33 arany korona helyett 142.690,08 aranykoronában lett előirányozva. Ezzel szemben a kiadások a mult évi 168.929,39 a. K-ával szemben 198.164,02 a. koronát tesz ki. A bevételi tételek részletezve az alábbiak:

I. Községi épületek és ingatlanok jövedelme.

Ovoda udvar kertjévédelme 30,50, vásártéri vendéglő bérlete 1061. vágóhid bevétele 1500, felesbe adott föld jövedelme 1151, 2 fertály orvosi föld, 6 fertály félhalmi föld jövedelme 1496,50, 51 kishold szigeti szántó jövedelme 1897,10, Nagylási 2 hold föld jövedelme 1102,96, faiskola jövedelme 2600, alsóréplaposi 5 hold föld jövedelme 600, réplaposi bérletből 250, kisebb bérletekből 6052,10, összesen 17.741,24 a mult évi 15.413,90 aranykorona jövedelmmel szemben.

II. Kamat, tőke vagyon jövedelemből.

A készpénz és tőke vagyon kamataiból a mult évi 1,57 arany korona helyett ez évben 20,82 arany korona van előirányozva.

III. A községi jogosítványok bérletének jövedelme.

A réplaposi és fűzfásügyi halászlati jogokért a mult évi 490 arany korona helyett 576,48 arany korona. Vásári és piaci helypénzekből a mult évi 8130 aranykorona helyett 11.765 arany korona.

IV. Díjak és járulékokból.

Dobolásból a mult évi 25 arany korona helyett 300 arany korona. Mészalásai díjakból a mult évi 240 arany korona helyett 300 a. kor. Hirdetési díjakból a mult évi 20 a. kor. helyett 70 a. kor. Fedezetelési díjakból a mult évi 823,53 a. kor. helyett 500 arany korona.

V. Községi ízemek bevételei.

Szeszfőzde bevétele a mult évi 600 a. kor. helyett 1000 a. kor. Előfogatásból a mult évi 235 a. kor. helyett 250 a. korona.

VI. Községi alkalmazottak járandóságaihoz állami hozzájárulás.

A mult évi 7808,33 a. kor. helyett 3613,54 a. kor. Ezen összeg azert kevesebb a mult évi bevétellel szemben, mert az állam most csak 3 községi tisztviselő fizetéséhez járul hozzá, míg a többiek fizetését a községnek kell viselni teljes egészében.

VII. Községközfizetésből eredő bevételek.

Általános kereseti adóból a mult évi 35.000 a. kor. helyett 30.000 a. kor. Bor és husfogasztási adóból a mult évi 3.200 a. kor. helyett 10.000 a. kor. Szeszforgalmi illetékekből a mult évi 1.200 a. kor. helyett 3.150 a. kor. Adóbehajtási illetékekből a mult évi 15 a. kor. ugyancsak 15 a. kor. van előirányozva. Anyakönyvi kivonatokért a mult évi 100 a. kor. helyett 300 a. kor. Községi kótelekbe való felvételért a mult évi 60 a. kor. helyett 100 a. kor. Községi illeték ingatlan és vagyonátruházásból a mult évi

2940 a. kor. helyett 3000 a. kor. Forgalmi adó kezelési járulékaért részesedés a mult évi 11.764 a. kor. helyett 16000 a. kor. Állatforgalmi és forgalmi adó bélyeg árusításáért a mult évi 580 a. kor. helyett 600 arany korona.

VIII. Rendkívüli bevételek.

Telefon díjak megelírítése a mult évi 20 a. kor. helyett 30 a. kor. Portó és nyomtatvány megelírítése a mult évi 70 a. kor. helyett 200 a. kor. Adók és előlegek a mult évi 700 a. kor. helyett 500. Ocska anyagokból bevétel a mult évi 10 a. kor. változatlan maradt. Mult évi községi adóhátralék 580 helyett 30.000 a. kor. Lásas jóságok eladásából bevétel a mult évi 3500 a. kor. helyett 3000 a. kor. Mezőőri megelírésekkért a mult évi 5648 a. kor. változatlanul megmaradt. Kéményesprési díjak a mult évi 3000 a. kor. változatlanul megmaradt.

(Folytatjuk.)

Ingatlan-forgalom.

Gyoma községben:

Arany Eszter eladta a Pocoszugban levő 1324 □-öl szántóját Arany Mihálynak 60 q buzárért. Bekő András eladta a Tanyaföldön levő 3 hold 797 □-öl területű szántóból öt illeltet felérészt özv. Bekő Jánosnak Eke Eszternek 65.000.000, K-ért. Maász Mihály és neje eladta az 1162 sz. a. 326 □-öl területű házassbeltekkét özv. Szathmári Lajosné és Szathmári Lajosnak 125 q buzárért. R. Szűcs Lajos és neje eladta az 1618 sz. a. matakerti 190 □-öl területű házat és kertjét Hegedűs József és neje Szabó Annának 95 q buzárért. Tápay Károly eladott egy csudaballai részvényt Kun Lászlónak 90 q buzárért. Szakállas Menyhértnek Galambos Mária eladta a Kölesfenéken levő 3 hold 1495 □-öles szántóját házzal együtt Kuid Imrénének 153 q buzárért. Gábor Ödön és neje Szujó Juliánna eladta a 822 sz. a. 317 □-öl területű házassbeltekkét özv. Baráth Gergelynek Gaál Eszternek 160 q buzárért. Oláh Lajosné Kruchói Vilma eladta 1140 □-öl pusári szántót Hornok Lajosnak 9.100.000 K-ért. Duljai János és neje Lada Zsófia eladta a Németszugban 102 □-öl területű szőlőt Cs. Nagy Mihály és Tótka Lujának 8.300.000 K-ért. Szilágyi Péterné Szilágyi Mária és társai eladták a Tanyaföldön levő 3 hold 1026 □-öl szántó és tanyapáteleiből öt illeltet egygyened részükét Kruchói Lajosnak 72 q buzárért. Tari János eladta a Kölesfenéken levő 1 hold 590 □-öl szántó ifj. Kruchói Jánosnak 18.000.000 K-ért. Özt. Imre Jánosné Csatári Sára és társai eladták a 935 sz. a. 359 □-öl területű házassbeltekkét Bíró Lajos és neje Nagy Zsuzsannának 180 q buzárért. Bíró Ilona Lányi Györgynek és Bíró Lajos eladták az 510 sz. a. levő 276 □-öl területű házassbeltekkének két-hatodrészt Bíró Eszter Dombi Márkusnének 40 q buzárért. Oláh Sándorné Varga Zsófia eladott a Németszugban levő 187 □-öl szántót Megyeri Sándor és neje Jámbor Eszternek 2 q buzárért. Kéri Lajos és társai eladták a Kölesfenéken 555 □-öl szántó ifj. Izsó Ferencnek 12 q buzárért. Domokos Gábor eladott a Bánomkertben levő 280

□-öl területű szántót Bátor Lajosnak 400000 K-ért. Ailer József és özv. Szilágyi Mihályné eladták a 786 sz. a. 241 □-öles házassbeltekkét Ailer Andrásné Braun Magdolnának 100 q buzárért. Lehoczi Márton eladott 1 hold 1315 □-öl pusári szántót Vrsznayai Józsefnek 85 q buzárért.

Endrőd községben:

Ugrai József eladta a Nagyhatárdűlőben levő 362 □-öles házassbeltekkét Varju Istvánnak 150 q buzárért. Tukka Gyuláné Tóth Juliánna eladta a Templomzug dűlőben levő 585 □-öl területű kerti földjét Dinya Antalnak 80 q buzárért. Forgács Mihály eladta a Sztrunda dűlőben levő 3 hold 354 □-öl területű szántóját Pohorecz György és neje nének 143.500.000 K-ért. Budra Mátyás és neje 105 sz. a. 100 □-öles házassbeltekkének felét eladták Kovács István és neje Bukra Mária nének 4.000.000 K-ért. Kormácsró György és neje eladták a 634 sz. a. 364 □-öl házassbeltekkének öt illeltet fele részét Dinya Eleknek 40 q buzárért. Timár Imre és neje Tóth Mária eladták a Kondorhegy dűlőben levő 427 □-öl területű tanyaépületes szántójukat Hornok Istvánnak 60 q buzárért. Farkasinszky István eladta a Parajhegy dűlőben levő 1258 négyyszögöl szántóból öt illeltet egyhated részét Haneycz Györgynek 7.000.000 K-ért. Uhrin Imre eladott a Paphalom dűlőben levő 2 hold 64 négyyszögöl szántót özv. Giricz Mihályné Gyónás Etelenek 160 q buzárért. Pádár Mátyásné Uhrin Ilona eladott a Pohákhalm dűlőben 1 hold 1261 négyyszögöl területű szántót Uhrin Imréné Sacczó Iónának 1000 q buzárért.

Földbirtokrendezés Gyomán és Endrődön.

A tárgyalóbizottság javaslata (Folytatás)

XV. Visszajuttatás iránti kérelmek.

1. Kiss Sándor és neje Finta Zsuzsanna kérelme a gyomai 17. számú betéiben felvett 14 hold 746 négyyszögöl terjedelmű s 1917 aug. 26-án eladott ingatlanoknak a visszajuttatására irányult. A bevő az ingatlanokért megfelelő vételárát fizetett, családjának foglalkozása földművelés, s mint hogy az 1924. évi VII. t.-c. 8. §-ának 4. bekezdésében megjelölt méltánylást érdemlő okok forognak fenn, — a tárgyalóbizottság a megváltást és a visszajuttatás iránti kérelem elutasítását javasolja, — annál inkább, mert az eladók nem a háborús viszonyok következtében, hanem korábbi eredetű adósságok miatt adták el a földet, amelyet addig sem műveltek maguk, gyermektelenek és nem is hivatkozhatnak olyan méltánylást érdemlő okokra, amelyek mellett közérdekből indokolt lenne a jelen állapot megváltoztatása.

2. Néhai Schreiber Izidor örökösei csejti ingatlanainak visszajuttatása iránt Tóth Klára meztérii lakos és gyermekei terjesztettek elő kérelmet. Néhai Schreiber Iridor a birtokot 1918 július 15-én vette, az a T. 28. §-a alá eső háborús szerzemény képez, s mint ilyen, — megváltást a tárgyalóbizottság a fennkelt szerint már javasolta is. A birtok jellegére középirtok, a T. 91. §-a értelme, a kérelemnek tárgya lehetne. Területére azonban a javaslat szerint szükség van azok

oldhözjuttatása végett, akiket a T. első-sorban kívánt földhözjuttatni, s azért Tóth Klára és gyermekei kérelme nem teljesíthető. Méltánylást érdemlők nem is forog fenn. A vételár megfelelt a forgalmi viszonyoknak. A kérelmező maga öreg, leányai a megállapított okok miatt földművelésre nem vállalkozhatnak, fia pedig még tanulmányai végzi. A visszajuttatás a közérdek nyilvánvaló sérelmével járna, ezért a bizottság a kérelem elutasítását javasolja.

3 Bálint István kéri vissza az endrői 2713. sz. betétben felvett, ingatlanokat kiskoru leánya számára. Nevezett Budapestesen államrendőr, kiskoru leánya iskolai növendék. Ingatlanait maga sohasem kevelte, a földeket felesbe munkálhatta. A vételár megfelelt az akkori áraknak. Az eladás a számlafeladás albizottsága 7396/1918. szám alatt jóváhagyta. Az eladás a háborus viszonyok-al vonatkozásban nem volt.

Vevő kiss Pál és Varjú Boldizsár hivatalos földművesek. A birtokot nem a háborus lehetőségek kifogásolható kihasználásával gyűjtött pénzen veték, s a birtokuk 50 holdon alul van. Hornok Mátyás vevő az 5060 hr. sz. ingatlant 1922. évben már tovább adta, s az új vevő szintén földműves. Ezek az ingatlanok az 1920. XXXVI. t.-c. 28 §-ának 4. pontja értelmében meg nem válthatók, a bizottság tehát a kérelem elutasítását javasolja.

(Folytatása következik)

Kőmives munkások és a vállalkozók.

Kaptuk az alábbi levelet.

Beeses lapja mulhetti számában megjelent cikk, — az építő ipart illetőleg — nagyon téves. Tehát a félreértések elkerülése végett tisztelttel kérem az alábbi sorokat b. lapjában közzé tenni sziveskedjen.

Hogy a tanácskozással az építőipart illetőleg folyhattak az valószínű. De a vállalkozó urak csak maguk között tanácskozhattak, mert az építőipari munkásokat csak január 28-án este hívták meg, ekkor is csak a követelések előterjesztése történt.

Az igazság az, hogy az építő munkások 3., 3 és fél kg. buzát kértek óránként — gondolva kettőn áll a vásár. De a vállalkozó urak — és itt az óriási tévedés — csak egy index állapot ajánltak elfogadásra, a mely az akkori számítás szerint is csak 10400 koronát tesz ki. Ami a cikkben jelzett 1 aranykoronának csak 61 százaléka teszi. Tehát, ha a cikkíró ur hivatalosan kapta ezt az értesítést, alaposan megtévesztett.

Tisztelettel
Bartik András
kőmives segéd.

* * *

Ezen nyilatkozathoz csak azt jegyezhetjük meg, hogy a vállalkozók tényleg csak 10400—10800 koronát ajánlottak fel, mely összeg

megfelel a környező helyeken fizetett munkabéreknek. Budapestben például a legnehezebb munkát végző munkás 12—14000 koronát kap.

Krónika.

*Táncolnak a nyulak
A csutkakap körül,
A szabaduldsnak
Valamennyi örül.*

*Letelt a félelmek
Borús éjszakája,
S a vadász uraknak
Most alázolgója*

*Összefogódnak
Körbe-körbe járnak,
Beillene szépen
Egy jelmezes bálnak.*

*Muzsikál a szellő
Szép citera hangon
S nézi Bere Imre
A tanyán a gangon*

*Nézi hogy a vén nyul
Tűzzel magyarázza,
Hogy mi a szerelem
Olthatatlan láza*

*Ami csak úgy terem
A szívbe magától
Es még félni sem kell
Most Kató Gyulától.*

*Ósapai immár
Patronját kilötte
Csak nyulat nem látott
Hátul se előtte*

*A Serkédi bácsi
Fegyvere sincs töltve
A régi szerenese
Nem jár már körülve.*

*Ujul az új szezon
A spenót, a sóska,
S nem ad nyulvascsort
Immár Kovács Jóska.*

*Élnek most a nyulak
Vidámbb világot
Es üdvözlik a gyomai
Vadásztársaságot*

*Kettő, de a lábát
Háromfele rántja,
Akárcsak a Tüzlőtöltő
Legujabb plakátja.*

—ő.

H I R E K

Az endrői gazdálkodó ifjuság f. hó 7-én, szombaton tartja farsangi táncmulatságát a Korona vendéglőben.

A pedagógiai társaság ülése. Szombaton este 8 órakor az áll. polgári iskola tanári tanácskozásában a gyomai „Pedagógiai társaság” rendes havi előadói gyűlését tartja, melyre a tagokat és érdeklődő tanítványbarátokat ezuton is meghívja az Elnökség.

Adomány a gyomai szegényház lakóinak. Ebben a viharterte életben szomorú sor az, mikor már valaki a szegényház lakói sorába kerül. Az élet hullámai bizonytalanok és nagyok, kit erre, kit arra sodor, aki megroskad, szánják meg őket. Abból az alkalomból mondjuk ezt a néhány szót, hogy Fried Géza elkövetője alkalmával hétfőn a szegényház lakóit látta el. Mindenki kapott jó levest, paprikást, kenyert, egy-egy félliter bort, cukrot, dohánny, s ezt a meglepetést hálás szívvel köszönik az élet vandorútjának szegény emberei. Ez a jótékony adomány önmagában dicséri a cselekedetet és a sokféle jótékonyági akció között ilyesmi lehet az ami igazi példaadó.

Ébmarás. Oláh Eszter gyomai lakost Oláh István kutyája megharapta. A kutyát megfigyelés alá helyezték.

Elfogott tyukoltvaj. Az endrői csendőrség a napokban egy megrögzött tyukoltvajt fogott el aki nem kevesebb mint 5 helyen követett el tyuklopásokat. A mult év december 24-én Vaszkó Györgytől 5 darab, december 30-án Timár Jánostól 3 drb., december 31-én Timár Zakariástól 3 drb. tyukot ellopott. A veszedelmes tyukoltvajt fejelentették a gyomai járásbírósnáln.

Az endrői kat. kőr szombaton este tartott farsangi társasvacsoráját, melyen a kőr valamennyi tagja jelen volt. A vacsora végzetével dr. Kovács Péter felhasználva a mindenki arcán látható jókedvet, az egyetértésre hívta fel a tagokat. Kovács Tibor a kőr elnöke a katolikus kőr 55 éves fennállása alkalmából köszöntötte a jelenlevőket, míg Hanyecz János és Kovács István mondat pohárköszöntőket. A vacsora a legjobb hangulatban reggel nyert befejezést.

BETÉTEKÉRT

ÉVI 28 SZÁZALÉK KAMATOT FIZET A
GAZDASÁGI TAKARÉK GYOMÁN

FORDSON trac-
tor.

Szánt, vet, cépele, vontat arat.
Olcsó és üzembiztos. Ár 623
dollár és 18 millió vám és fuvar.

FORD

személy-
autó.

Nyitott 5 személyes, önműdtővel
és világos világitással, komplett
80 millió korona.

FORD

gyorsteher
autó.

1200 kgr. teherbírásra, önműdtő-
vel, világos világitással karos-
seria nélkül 65 millió korona.

Eredeti alkatrészek Állandóan raktáron.

Szvaton és Kucses

FORD gyárak autorizált képviselője S Z E G E D
Feketes-ucca 22. — TELEFONSZÁM 14—28

Jack London

Courths-Mahler

Göre Gábor

legujabb regényei kap-
hatók Nádudvarjánál.

Kitüntetett iparosok. A Faluszövet-ség által rendezett kiállításon a kereskedelmi és iparkamara által kitüntetett 3 iparos névszerint Szerető Imre, Kovács József és Szabó Károly részére a kiállítás f. hó 8-án vasárnap délután fél 2 órakor lesz ünnepélyesen átadva, az Ipartestület helyiségében.

A gyomai méhészkör közgyűlését f. hó 8-án vasárnap délután 2 órakor fogja megtartani a község háza nagytermében. Határozat képtelenség esetén 15-én lesz a jelzett időben és helyen megtartva.

Megszökött tolonc. Szabó Sándor tolonc Gyoma község fogdájából álkuics segítségével megszökött. Körözvelet bocsáztattak ki ellene. Személyleírása a következő: 21 éves, termete közép, arca hosszasa haja fekete, bajusza pelyhedző. Beszél magyarul és románul, öltözete: barna gumiköpeny, szürke-barna csikos ruha, szürke szveter sport sapka.

A Koroná Mozgó endrődön, ma vasárnap Rasmuszen észásarkai utazását mutatja be. E természeti szépségekben gazdag filmet igen vonzóvá teszi az eskimók szokásait bemutató jelenetek.

Mielőtt irodabereendezést, redőnyös íróasztalt vásárol, hozzá meg díjmentesen Nagy és Vértes r. t. (Budapest, V. Arany János- u. 20.) képes árjegyzékét. Hítelképes egyneknek hitelez is szállítanak.

A magyar méhészek lapja. A méh gazdasági szövetkezetek és más alakulatok Mész címen egy kitűnően szerkesztett szaklapot indítottak Zseltváry Elemér szerkesztésében. A méhészeket ez a közelről érdeklő nagybecsű újság Budapesten jelenik meg. Előfizetési díja félre 500 K. Lapunk kiadváltala utján bármikor megrendelhető.

Iparengedélyt nyertek. A gyomai főszolgabíró hivatal közlése szerint az alábbi nyertek iparengedélyt: Kalocsa Jolán kizárólag saját termésű bor kimerésére, B. Szabó János ács iparra, Petik János bádogos iparra, Varju Imre Endrőd baromfi és tojáskereskedésre, Klein Márton Endrőd vegyeskereskedésre, Timár Miklósné Endrőd baromfi és tojás kereskedésre és Pulugor István szatócs üzletre.

Iparlemondás. Klimó Mátyásné Endrőd baromfi és tojás kereskedésről, Klein Márton Gyoma vegyeskereskedő iparáról.

A gyomai zenészek egyesülete. A gyomai zenészek azzal a céllal, hogy össztartásban rejlik az erő, egyesületet alakítottak és testületileg beléptek az Országos Zenés Nyugdíj Egyesületbe. Ezért a Gyomán levő összes zenészeket nyilvántartásba vették és megállapították, hogy Gyomán 56 zenész van mely 7 bandába muzsikál. Az egyesület elnöke Farkasinszky Imre, míg alelnöke Dogi Gyula lett megválasztva.

Vasuti hidon járkáltak. A gyomai csendőrség fejjelentette Socó Lajos, Muth Ádámné, Csillag Péterné, Gyurica Istvánné és Gyurica Etel gyomai lakosokat mert a szigorú tilalom ellenére a vasuti hidon járkáltak. Úgy látszik nagyon nehéz leszoktatni az embereket erről a háboru alatt megszokott rövid útról és most a hatóság szigorúan ellenőrzi a hidat és a rajta járkálókat kiméletlenül jelenti fel a járásbírósnak.

Szülőhányt árultak Endrődön. Az endrői csendőrség fejjelentette Neuborth István, Dávid Sebestyenné és Tóth Lajosné endrői lakosokat mert Endrődön csempézett dohányt árultak.

Egy afrikai éjszaka.

Marokkói bűnügyi regény.

(11)

A szobát, ahová belétek egy olaj lámpás csak homályosan világított be. Közönséges mór szoba volt, amelynek padlóját gyékény takarta és a sarokban matrácok heverték. A levegő dohányszagában valahonét álló illat fejevkedett. Egy rabszolga vizes korsóval a kever belépet, valamint jelentett és parancsra várt. Az arabok hangosan kiáltottak valamint és a másik szobából egy fiatal asszony jött be.

Az arabok mondtak valamit, az egyikük Elizre mutatott, mire az asszony és a rabszolga igent intettek. A fiatalabbik a kezével egy mozdulatot tett, valószínűleg azt akarta mondani, hogy Eliz az egész házat szabadon használhatja. Mondott is valamit, de perzse arabul. Azután a fejére huzta és mindketten elmentek.

Eliz utánuk akart menni, de a rabszolga utját állta. Az arab asszony megérintette Eliz karját, de beszélni nem tudtak. mert az asszony az angol és francia kérdésekre csak nevetéssel válaszolt. A nevetés is mondott valamit: aki így nevet, az már nem lehet ellenség. Az asszony meredk lépcsőn egy kis szobába vezetett, amelynek csak egy rostélyozott ablaka és egy ajtaja volt. A szoba burtozata egy kis asztalból és matrácából állott. Az asszony kézmozdulataiból Eliz megértette, hogy a matrác lesz az ő fekvőhelye. Szomorú sóhajjal készült lefeküdni és elkeseredése még csak nőtt, mikor észrevette, hogy a rabszolga az ajtó előtt marad, őt szemmel tartani.

Nehéz volt belenyugodnia abba, hogy nemtehet mást, be kell várnia az eseményeket. Előbb-utóbb csak kifog derülni, hogy a gyűrőt nem rossz szándékkal hoz szerezte és akkor ki fog szabadulni, de nem csak önmagára gondolt, hanem a festőre is, akiről most már tudja, hogy egyáltalán nem közömbös számára.

V.

Az üvegszemű francia udvariasan megszóllította Burroust.

— Ön eltevezette az utat — mondotta és zsebtárcájából egy papir szeletet vevé elő, arra felrajzolta a keyes utat. Burrouss figyelmesen nézte a rajzot, de ugyanebben a percben egy kemény kéz hátulról erősen megragadta a torkát, az arcára pedig egy turbánt vetettek, hogy elnémítsák segélykiáltását. Egy hatalmas néger a vállára emelte, az üvegszemű a lábait tartotta és pár pillanat múlva benn volt egy zsák uccát elzáró kapu mögött. Az egész jelenet csak pár percig tartott, amíg mindenki a megvert gyerekekkel foglalkozott. Az erős szorítástól a művész egy pillanatra elszédült és mire magához tért, már fogoly volt. A fémhalmában láthatta, hogy egy meredek szűk folyosón van, három ember hatalmában. Kivülről lépek hallatszottak, majd Eliz hangja, dörömbölése a kapun, de akkor a hatalmas néger ismét oly erővel szorította meg torkát, hogy nem tudott kiabálni.

— Gyorsan! — hallotta az üvegszemű hangját. — Az a nő még segítséget hozhat — mondat, hogy mindkettőt ide kell hoznunk. (Folytatása következik)

Ültessen gyümölcsfát!
Ungváry József
Faiskolója
Czepléd
Budapesti irodája
V. Andrássy út 5b. Telefon 162-72
Kérjen árjegyzékét

Építeni akar Ön?

Ugy saját érdekében forduljon a „Gyomai Építőipari Munkások Házépítő Szövetkezetéhez” ki a lehető legkedvezőbb árak mellett a legszakoszerűbb munkát szolgáltatja. Joga van élvállalni: Kisebb és magas építkezést, ut, csatorna építést, kisebb és nagyobb épületek tatarozását, vagyis mindenféle föld, kőműves, ács stb. összes épület munkák foganatosítását.

Tervezéseket a legmodernebb kivitelben készít. Áránjattal készségesen szolgál, úgy Gyomán mint vidékre.

Szives párfogást kér

Az igazgatóság.

Üzemvezető: Beinschrott Márton, kőműves. Lakik: Gyomán, vásárszél 1004. sz. alatt.

Egy szorgalmas munkaszerető ügyes kiszolgáló segéd ki fűszer, festék, rövidűr és rőfos szakmában kelő jártassággal bír, állandó alkalmazást kap Szantnyik Lajos kereskedőnél Endrődön. Ugyanott egy ügyes fiu tanoncznak felvétetik.

Eladó Házy Imre nyug. főjegyző Endrőd-uti háza. Lakásán colópnek való kőves akácska kapható.

MEGÉRKEZTEK
a mézédés verbélű
DOUBLEBLOOD
VERBÉLŰ NARANCSOK
darabja 3000, 3500 és 4000 kor.
NÁDUDVARY M.
kereskedésében Gyomán

Eladó Kalocsa Mária **bánomkertje** (836 □-li) Érdeklődni lehet személyesen vagy írásban a tulajdonosnál. **Budapest, József-körút 16. II. em. 70.**

Pénzkölcsönt

állandán a legelőnyösebben folyósít folyó számlára, ingatlanra bekebelezés mellett, váltóra 1-től 6 havi időre, tőkétet heti, vagy havi kamatozás mellett a legjobban gyümölcsöztet

Bácsy és Társai Bank
Rákóczy-ut Ehrmann ház.

Fajborok

Fried Géza gyomai borkereskedésében lakodalmakra, dísznótorokra nagyban és kicsinyben mindenkor kedvezményes áron kaphatók.

Hegedűiskola

magántanulásra a legalkalmasabb. Hohmann-Block-féle IV fűzetben. Fűzetenkint 63000 K. Megrendelhető Nádudvary Mihály könyvkereskedésében Gyomán.

Üveg és porcellán.

Kovács József endrődi-uti kereskedésében üveg és porcellán tárgyak nagy feltűnést keltő kivitelben érkeztek. Karácsonyi és lakodalmi bevásárlásokhoz a legelőcsőbb forrás.

Iparosok! Kereskedők!

Az új ipartörvény

darabonként 15.000 koronáért kapható Nádudvary Mihály könyvkereskedőnél Gyomán

INGYEN OLVASHAT

Nádudvary Mihály kölcsön könyvtárából, ha LAPUNKRA FÉLÉVRE ELŐFIZET Minden előfizető teljesen díjmentesen minden költség nélküli használhatja a cég kölcsönkönyvtárát. Elégendő az előfizetési nyugtát felmutatni azonnal választhat könyvet.

Ha nincs pénze

ugy forduljon a gyomai Gazdasági Takarékpénztárhoz, ahol állandóan folyósítanak pénzkölcsönöket váltóra, folyószámlára, ingatlanokra, buza-fedezetre a legelőcsőbb kamattal mellett.

3—x. Építkezni szándékozóknak figyelme: Beinschroth Mihály kőműves mester arany koronában vállal mindennemű építkezést, amely alap ma az építelőknak legelőnyösebb. Súlyom-u. 944.

RÉSZLETFIZETÉSRE
újból kaphatók a
SINGER VARRÓGÉPEK
SINGER CO. VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Családi és ipari varrógépek raktáron

Sálus István

villanyszerelő és műszerész

Gyoma, Endrődi-ut 791. Molnár rőföskereskedővel szemben.

Olcsó bor

Kovács József endrődi uti talmérésében a bor literje 20.000 korona.

Mészáros

rőfös és divatáru üzletében Gyoma. Telefon sz. 30. Endrődi-ut.

Farsangi, báli és tavaszi újdonságok beérkeztek, melyre felhívom t. vevőim figyelmét minden vételkötelezettség nélkül; tekintse meg újjabban kibővített raktáramat:

1-a Trikó selymek minden színbe 155
1-a Crepdesin " " 180
90. széles Sapone " " 98
80. széles Mosó s. eg. neh. min. 85
120. szél. v. Sveicli gren. min. sz. 48
" Opál batisz. és s. f. gren. 45
ezer korona. Szövet különlegességek nagy választékban kaphatók.

Bodrogkereszturi terméskő

A LEGELŐCSŐBB ÉPÍTÉSI ANYAG Könnyű volta a legmesszebb vidékre is elbírja a vasuti fuvarját. — Megrendelhető, FÜHRER MIHÁLY kőbánya tulajdonosnál NYIREGYHÁZÁN, Egyház-u. 24. Telefon 14.

Narancsot csak Nádudvarynál vehet olcsón.

Férfi- és gyermekruhák Bőrkabátok

legelőcsőbban Fekete Elek férfiszabó üzletében szerezhetők be Gyomán. Ruhát adok vagy készítek új buzáért vagy más terményért.

IRODA-BERENDEZÉS Nagy és Vértess r.-i.

Redőnyös íróasztalok hitelre is. Bpest V. Arany J.-u. 20. Képes árjegyzék ingyen.

Kedvező fizetési feltétel

mellett elvállal teljes épület munkát. Raktáron van állandóan kész ablak 120 cm. magasságig minden kivitelben. Ugyszintén elkészít üvegezést, képerkeretést, foltos és vaktükrök javítását. Kész képtükrök és tükör-üveg állandóan raktáron van. Üzemeknek, uradalmaknak és asztalosoknak üvegezt 25%-kal olcsóbban készit.

Bary Pál

asztalos és üveges Endrőd Deák-utca.

Kéri Istvánné fatelepen hasábos és aprított tűzifa kicsinyben és vagonfételben, valamint bogrnáru u. m. kőrís kerék és küllő, faragott nyirfa kocsirud állandóan kaphatók.

Uj kertben 4 hold föld és 2 lánc 1200 négyzetöles szőlős és oltott gyümölcsfás kertföld részletfizetésre is sürögősen eladó. Bővebbet lapunk kiadóhivatalában.

Magas kamatot fizet a gazdasági takaréknak.

Eladó egy magánjáró hatos Nicholson lokomobil hatos magyar állami cséplővel. Endrőd, Giricz István.

Eladó 8-as Clayton-Schutworth 6 légkörös magánjáró láncos, differenciás Máv cséplővel. Biró Gyula, Gyoma Árva-u. 770.

Eladó egy motoros Cséplőgép

garnitúra fele része. Értekezni lehet Gyomán Rákóczi-ut 668 sz. alatt.

Endrődön

a Selyem-ucca 661. sz. sarokház 4 szoba, 2 konyha és egy jóforgalmu üzletteliség berendezéssel, áruval és hozzá melléképülettel kedvező fizetési feltételek mellett sürögősen eladó. Bővebbet a helyszínen.

HÁZ gazdasági épületekkel, nagy kerttel és udvarral eladó. Endrődi ut 1780 sz. a.